

”Ihminen voi lähteä TSYKistä, mutta tsykkiläisyys ei koskaan lähde ihmisestä” - vanha turkulainen sananlasku.

Ensimmäisen päiväni tsykissä oli jännittävä. Aamu alkoi rehtorin ja ryhmänohjaajien tilaisuudella juhlasalissa. Siitä siirryttiin kotiluokkiin. Tunnelma oli pirskahtelevan iloinen, joitain ehkä jännitti. Minä olin yksi heistä. Minua jännitti.

Etukäteen tuntemani opiskelijat aloittavista ykkösistä oli laskettavissa yhden käden sormilla. Muistan edellisenä iltana ajatelleeni, että jos en löydä kavereita niin ei se ole kuin kolme vuotta. Kyllähän kuka vain nyt kolme vuotta kestää yksin olla. Menessäni kotiluokkaan, minusta tuntui että kaikilla oli jo vieruskaveri. Istuin luokan etuosaan, ja toivoin että joku istuisi viereeni.

Toiveeni kävi toteen, kun viereeni istuutui minulle entuudestaan tuntematon poika. Esittäydyimme ja juttelimme lyhyesti menneestä kesästä. Siihen ne puheenaiheet sitten aikalailta loppuivatkin. Olin kuolla kiusallisuuteen, kumpikaan ei oikein osannut enää jutella mitään. Muistan ajatelleeni että ”okei tosta ei ainakaan tullut mun kaveria”. Varustauduin seuraavana koulupäivänä lähestymään jotakuta uutta, josko juttu sitten kulkisi paremmin.

Nyt, kolme vuotta myöhemmin lukioni on päättymässä. Pari viikkoa sitten palasin reppureissulta kaakkoisaasiasta. Meitä oli reissussa neljä tsykkiläistä kaveria, mukaan lukien tämä ensimmäisenä koulupäivänä vieressäni istunut poika. Nyt, kolme vuotta myöhemmin osattiin kyllä nauraa näille ensimmäisen päivän ajatuksille, jotka olivat ilmeisesti olleet molemminpuolisia. Ei muuta kun terveiset vaan Pyrylle, sä oot kyllä oikeesti tosi hyvä kaveri.

Hyvät kanssaylioppilaat, arvoisa juhlaväki. Vai pitäisikö sanoa, hyvät ystävät.

Sillä Pyry ei todellakaan ole ainoa ystävä, jonka olen saanut näiden vuosien aikana. Ja ehkä juuri siinä kiteytyy se, millaisena olen oppinut TSYKin tuntemaan.

TSYK on kyllä yksi Suomen huippulukioista, tänä keväänä ilmeisesti rankilistan top vitosessa ainoana pk-seudun ulkopuolella. Uskon silti, että TSYKin todellinen vahvuus ei ole vain arvosanoissa tai tuloksissa. Ne ovat seurausta jostain paljon tärkeämmästä.

Arvoisa rehtorimme Juha-Markus siteeraa usein viisaasti edesmenneen FI-lääkäri Aki Hintsan ajatusta siitä, että ”menestys on hyvinvoinnin sivutuote”. Se tarkoittaa, että voidakseen suoriutua mahdollisimman hyvin, pitää ensin itse voida hyvin. Tämä ilmiö realisoituu tsykkiläisten suorituksissa, ja se vähintäänkin on merkittävä osa tsykkiläisyyden salaista reseptiä. Kun opiskelijat voivat hyvin, ovat myös suoritukset sen mukaisia.

Eikä koulumme yhteishenkeä turhaan kehuta. Aina, kun TSYKissä tarvitsee apua, sitä annetaan. Aina, kun TSYKissä kuljetaan ovesta, jäädään sitä pitämään auki seuraavalle.

Tämä *tsykkiläisyys* on pieniä arjen tekoja.

Tsykkiläisyys on sitä, kun Katja pysäyttää käytävällä ja kehuu sun uusia kenkiä.

Se on sitä, kun Pirkko piilottaa äikän ryhmälle kurssin päätteeksi punssirullia taidepuutarhaan.

Se on sitä, kun Jouni uhraa vapaapäivänsä ja tulee teidän kanssa pelaamaan tennistä.

Se on sitä, kun Ville tulee tanssimaan Lush Lifea juhlasalin lavalle koko koulun eteen.

Se on sitä, kun Peppi saa liikkatunnilla kaikki mukaan pelaamaan.

Ja se on sitä, kun Esa-Pekka antaa kultaisia vinkkejä ensiasunnon ostoon, kannattaa muuten sitten tarkistaa ne taloyhtiön roskikset ja lähellä viihtyvät puulajit.

Ja ehkä juuri siksi täällä on ollut niin hyvä olla.

Jokaisessa lukiossa ei ole tällaisia opettajia, tai tällaista yhteishenkeä. Se on asia, josta hyvien arvosanojen ohella pitäisi osata olla vieläkin ylpeämpi. Kiitos kanslian väki, opettajat ja koulun muu henkilöstö arvokkaasta työstänne ja ennen kaikkea erinomaisesta asenteestanne paitsi meidän valmistuvien, myös koko lukioyhteisön eteen. Säilyttäkää sama fiilis myös tulevina vuosina.

Ajassa jossa elämme, on julkinen keskustelu polarisoitunut enemmän kuin koskaan aiemmin. Uudet teknologiat ja käynnissä oleva murros kansainvälisissä suhteissa koettelee yhteiskuntiamme ennennäkemättömillä tavoilla. Tuntuu, että erityisesti täällä Suomessa on helppo hukkoa negatiivisiin uutisiin. Synkkyys tarttuu – mutta niin tarttuu myös toivo. Pirstaloitunut maailma tarvitsee enemmän sellaisia ihmisiä, jotka osaavat kuunnella, kannustaa ja kohdata toisensa ihmisinä.

Maailma tarvitsee enemmän tsykkiläisiä.

Vaikka lukion päättymisen on yhden aikakauden loppu, ja lähdemme viimeistään kesän jälkeen eri suuntiin; toivon, että jokainen meistä kantaa mukanaan ajatusta tsykkiläisestä sivistyksestä.

Minulle se tarkoittaa kykyä kuunnella ihmistä, joka ajattelee eri tavalla kuin itse. Se tarkoittaa uteliaisuutta maailmaa kohtaan silloinkin, kun olisi helpompi jäädä omalle mukavuusalueelle. Se on taitoa käyttäytyä hyvin myös silloin, kun kukaan ei katso perään.

Elämme Tiktok-ajassa, jossa nopeimmat mielipiteet saavat eniten näkyvyyttä, ja asioiden asettaminen vastakkain on helpompaa kuin yritys ymmärtää vastapuolen ajatuksia. Juuri siksi sivistystä tarvitaan enemmän kuin pitkään aikaan.

Lukiokoulutuksen perimmäinen tarkoitus ei ole ratkoa derivaattoja tai muistaa vuosilukuja – vaikka nekin tärkeitä ovat. Lukiossa opitaan ajattelemaan itse. Kysymään lisää. Epäilemään, keskustelemaan ja ennen kaikkea kuuntelemaan. Kasvamaan ihmisiksi, jotka eivät etsi vain oikeita vastauksia, vaan myös oikeita kysymyksiä.

Sivistys ei tee ihmisestä täydellistä. Mutta parhaimmillaan se tekee ihmisestä hieman nöyremmän, hieman avarakatseisemman ja hieman empaattisemman muita kohtaan.

Siksi uskon, että tästä salista ei valmistu tänään pelkästään uusia ylioppilaita. Täältä valmistuu toiveikkaan tulevaisuuden rakentajia niin Suomeen kuin maailmallekin.

Vaikka Suomi on pieni maa, on se selvinnyt isoista asioista. Ei siksi, että meillä olisi ollut paljon rahaa tai helpoimmat lähtökohdat. Vaan siksi, että olemme osanneet toimia yhdessä, kun on ollut pakko.

Jos nyt onnistumme viemään mukanaamme edes pienen osan siitä hyvästä yhteishengestä, jonka olemme täällä oppineet luomaan - voimme tehdä Suomesta vähän positiivisemman ja paremman paikan jokaiselle.

Kolme vuotta sitten istuin juhlasalissa ja mietin, löydänpö täältä yhtään ystävää.

Tänään tuntuu vaikealta kuvitella, miten voisin lähteä täältä ilman teitä.

Ja ehkä juuri siitä tietää, että nämä vuodet ovat olleet merkityksellisiä.

Suomalaisessa kulttuurissa ei olla totuttu toisten kehumiseen. Sanon kuitenkin tänään ääneen, että olen ylpeä tästä koulusta. Olen ylpeä meistä jokaisesta valmistuvasta. Olen ylpeä siitä, millainen yhteisö meillä täällä TSYKissä on.

Ja vaikka lähdemmekin pian eri suuntiin, ja monesta tuntuu haikealta, lupaan että törmäämme vielä.

Ehkä yliopistoissa.

Ehkä työelämässä.

Ehkä reppureissulla toisella puolella maailmaa.

Ja kuten Esa-Pekka opetti - viimeistään sitten keski-ikäisinä siellä LinkedInissä.

TSYKin alumnin, tasavallan presidentti Mauno Koiviston ajatusta mukaillen: "Ellemme varmuudella tiedä, mitä tulee tapahtumaan, olettakaamme että kaikki käy hyvin."

Minä ainakin uskon niin.

Kiitos TSYK.

